

Delårsrapport per 31 mars 2019

Förskolenämnd

Innehållsförteckning

Planerings- och uppföljningsdokumentens röda tråd.....	3
Huddinges vision och mål.....	4
Nämndens ansvarsområde.....	5
Sammanfattning av nämndens resultat.....	5
Nämndens mål och resultat.....	5
Nämndens tolkning av målen.....	5
Bra att leva och bo.....	7
Utbildning med hög kvalitet.....	8
Ekosystem i balans.....	10
Attraktiv arbetsgivare.....	10
Sund ekonomi.....	13
Sund ekonomi - budgetåret.....	13
Plan för internkontroll.....	16
Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete.....	16
Struktur för nämndens internkontrollarbete.....	17
Riskreducerande åtgärder.....	17
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning.....	18
Systematiska kontroller.....	18
Plan för uppföljning och insyn.....	20
Uppföljning.....	20
Verksamhetsstatistik.....	20

Planerings- och uppföljningsdokumentens röda tråd

Huddinges styrmodell

Huddinges styrmodell går ut på att systematiskt föra dialog på alla nivåer i organisationen, med politiker och invånare för att åstadkomma ständiga förbättringar. Kommunen följer en arbetsprocess som bygger på att systematiskt arbeta i fyra steg: planera, utföra, följa upp och förbättra.

Nämndens mål utgår från de lagar och förordningar som gäller för verksamheten samt kommunfullmäktiges vision och mål i planeringsperiodens mål- och budgetdokument.

Verksamhetsplan

Strukturen i planerings- och uppföljningsdokumenten utgår från kommunfullmäktiges övergripande och strategiska mål. De aspekter som kommunfullmäktige valt att beskriva under respektive mål är vägledande för hur nämnden tolkar och beskriver sina mål och utvecklingsåtaganden i sin verksamhetsplan.

Under respektive övergripande och strategiskt mål redovisas nämndens mål. Under varje nämndmål och delmål finns inledande texter där nämnden med utgångspunkt i årets Mål och budget beskriver hur den har tolkat kommunfullmäktiges styrsignaler kring det aktuella målet och hur de hanteras, till exempel inom basuppdraget eller genom utvecklingsåtagande/n. Därefter följer måttabeller. Av tabellerna framgår hur målen mäts, senaste mätresultat samt ambitioner (etappmål) för planeringsåret. Måtten i tabellerna mäter direkt eller indirekt hur nära nämnden är att uppfylla de olika nämndmålen. I många fall används flera olika mått som mäter delaspekter av målet och som tillsammans ger en större bild. Under tabellerna redogör nämnden för sin analys av måtten och eventuella utvecklingsåtaganden beskrivs.

I verksamhetsplanen redovisar nämnden även planerade riskåtgärder för året.

Jämlik styrning

Verksamheter ska mäta och analysera statistik och resultat utifrån köns-, områdes- och åldersperspektiv. Omotiverade skillnader ska redovisas och åtgärdas. Med omotiverade skillnader menas sådana som inte kan förklaras av att exempelvis invånare har olika förutsättningar eller behov i nuläget och som därför bör åtgärdas av verksamheten.

Analys av skillnader kan göras med stöd av Huddinges egen handbok för jämlikhetsanalys. ([Läs mer på huddinge.se](https://www.huddinge.se/planering-och-uppfoljning))

Ambitioner i form av etappmål eller åtaganden

I de fall nämnden genom egna insatser direkt kan påverka mätresultat kan etappmål sättas för vilket resultat som ska nås under året.

Etappmål är med andra ord ett av nämndens sätt att uttrycka ambitioner för året och de används för att tala om hur mycket, utifrån planerade åtgärder som mätresultaten kan förväntas förbättras.

Utvecklingsåtaganden är ett annat sätt att uttrycka vad nämnden vill uppnå. Dessa kopplas till nämndmålen, men behöver inte ha direkt koppling till specifika mått och mätresultat. Utvecklingsåtaganden beskriver satsningar som görs, utöver basuppdraget, för att förbättra verksamheten och nå en högre måluppfyllelse. De ska vara avgränsade i tid och uppföljningsbara.

När måtten används som indikatorer

Kännetecknande för bra mått är att de specifikt mäter hur nära man är att uppfylla nämndmålet. För vissa nämndmål är det svårt att hitta bra mått. I sådana lägen kan det vara nödvändigt att använda mer indirekta mått som indikerar att utvecklingen går i önskvärd riktning.

De mått som i måttabellerna anges som indikatorer bedöms vara intressanta att följa, men de har så indirekt koppling mellan de insatser nämnden genomför och effekterna av dessa insatser i form av förändrade mätresultat att det inte är lämpligt att sätta etappmål för dem. Om mätresultatet för en indikator inte är tillfredsställande är detta en signal om att insatser inom området bör prioriteras.

Kopplingen mellan nämndmål, måttabeller och de förklarande texterna

Efter varje nämndmål beskrivs hur nämnden har tolkat delmålet och hur det hanteras i basuppdraget. Därefter följer måttabellen samt en analys av måtten med eventuell motivering till etappmål samt planerade utvecklingsåtaganden.

Delårsrapporterna

I delårsrapporterna följer nämnden upp mål, delmål, mått och utvecklingsåtaganden som beslutats i verksamhetsplanen för året. Tidigt på året finns få nya resultat och fokus i delårsrapporten per 31 mars är därför att

följa upp arbetet med nämndens utvecklingsåtaganden, riskåtgärder och det ekonomiska utfallet.

I delårsrapporten per 31 augusti fylls uppföljningen på med nya resultat, inklusive analyser och eventuella förbättringsåtgärder. Avvikelse mot den planering som är gjord, inklusive åtgärder och prognos för året, ska rapporteras.

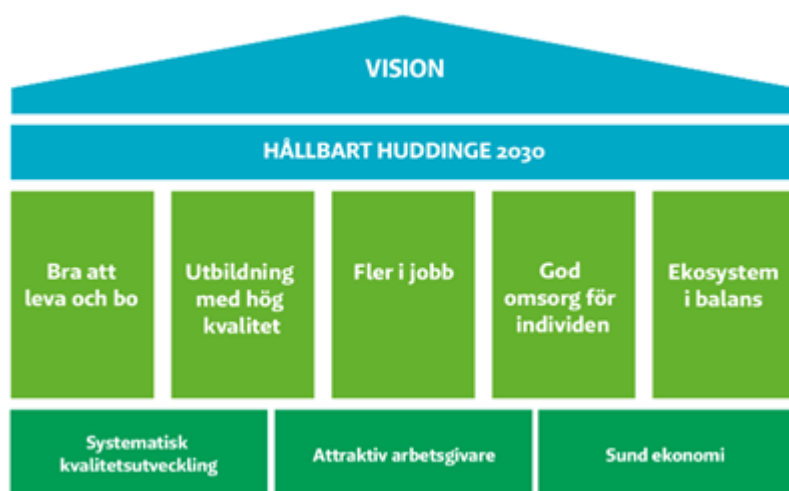
Verksamhetsberättelsen

I verksamhetsberättelsen följer nämnden upp och sammanfattar årets arbete utifrån beslutad verksamhetsplan. Nämnden gör för varje nämndmål en bedömning av årets måluppfyllelse, en samlad bedömning för varje övergripande och strategiskt mål samt en sammanfattning av året som gått. Bedömningen av måluppfyllelse sker utifrån kommungemensamt framtagna kriterier.

I verksamhetsberättelsen redovisas utfallet av arbetet med internkontrollen under planeringsperioden. Nämnden ska göra en bedömning av hur årets internkontrollarbete har gått och om den interna kontrollen fungerar.

Nämnden ska även ange vilka förbättringsområden som behöver prioriteras för en ökad måluppfyllelse.

Huddinges vision och mål

Vision: Huddinge - en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Huddinges vision är att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i.

Hållbart Huddinge 2030

I Ett hållbart Huddinge pekar kommunfullmäktige ut en långsiktig, önskvärd och möjlig framtid med fokus på år 2030. Här beskrivs hur ett hållbart Huddinge ter sig och vilka vägval kommunen bör göra för att komma dit.

Mål för Huddinge

För att nå det framtida läget i Ett hållbart Huddinge 2030 och visionen om att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län, är *fem övergripande mål* formulerade som visar utåtriktat vad kommunen åstadkommer för invånare, brukare och kunder.

- Bra att leva och bo
- Utbildning med hög kvalitet
- Fler i jobb
- God omsorg för individen
- Ekosystem i balans

För att vara framgångsrik i detta arbete ska kommunen ständigt sträva efter att förbättra verksamheterna och detta är formulerat i *tre strategiska mål* som utgör grunden för en effektiv organisation och som visar inåtriktat hur och med vilka resurser kommunen genomför sitt uppdrag.

- Attraktiv arbetsgivare
- Sund ekonomi
- Systematisk kvalitetsutveckling

Huddinges kärnvärden

Kärnvärdena är den värdegrund som Huddinge vilar på; både nu och i framtiden. Dessa kärnvärden fungerar som ledstjärnor för alla verksamheter och individer som verkar i kommunen.

Huddinge ska stå för:

Mod – betyder att vi vågar ta för oss, ta nya vägar och ta ställning i viktiga frågor.

Omtänksamhet – betyder att vi bryr oss om människor, besökare, företagare och natur.

Driv – betyder att vi kraftfullt driver utvecklingen framåt och att vi tar en ledande roll i regionen.

Mångfald – betyder att vi tar tillvara på variation och omväxling i miljöer, invånare, medarbetare och utbud. Vi vill utnyttja potentialen i mångfalden och skapa ett rikt och flexibelt samhälle.

Nämndens ansvarsområde

Förskolenämnden i Huddinge kommun ska fullgöra kommunens uppgifter såsom huvudman för förskolan. Nämndens uppgifter innefattar att svara för pedagogisk omsorg enligt 25 kap. skollagen (2010:800), samt ansvara för anordnandet av öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Nämndens uppdrag innefattar alla uppgifter som, enligt skollagen eller annan författning inom utbildningsområdet, ankommer på kommunen som huvudman för de verksamheter som anges i skollagen.

Sammanfattning av nämndens resultat

Av förskolenämndens åtta utvecklingsåtaganden fortlöper sju av dem enligt plan. De fastställda åtagandena innebär dock ett långsiktigt arbete för att skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp den pedagogiska verksamheten och delar av arbetet kommer därför även att fortlöpa under kommande år.

Förskolenämndens utfall efter tre månader visar ett överskott om 8,7 mnkr vilket främst beror på återbetalning av skulden enligt handlingsplanen för en ekonomi i balans, men även på grund av något vikande barnunderlag jämfört mot budget. Nämnden prognostiserar ett överskott för volymer om 1,7 mnkr medan de kommunala enheterna prognostiserar ett underskott om 1,7 mnkr på grund av vikande barnunderlag (volymer). På totalen blir prognosen ett överskott på 15,3 mnkr vid årets slut vilket härrör den kommunala förskoleverksamhetens återbetalning av skuld. Osäkerhetsfaktorer i prognosen är resultatet av löneöversynen, efterfrågan av förskoleplatser och förändringen i semesterlöneskulden.

Nämndens mål och resultat

Nämndens tolkning av målen

Inför sammansättningen av verksamhetsplanen 2019 gick nämnden systematiskt igenom alla kommunfullmäktiges mål, delmål och särskilda prioriteringar och prövat vilka som har relevans för nämndens verksamhet och därmed är ett ansvar för nämnden. Majoriteten av de politiska styrsignalerna bedömdes ligga i linje med basuppdraget inom förskoleverksamheten eller inom barn- och utbildningsförvaltningen och redogörs kortfattat för här nedan.

Bra leva och bo

Fler barn i Huddinge ska få sitt förstahandsval till förskola. Barn- och utbildningsförvaltningen deltar aktivt i arbetet med planeringsprocessen för nya utbildningslokaler. Det ska också finnas en möjlighet att välja mellan olika verksamhetsalternativ, med olika profiler och/eller utförare. Varje gång en ny förskola ska byggas tar nämnden beslut om huruvida den ska drivas i kommunal eller i fristående regi utifrån rådande läge i aktuellt administrativt område. Ansökningar om pedagogisk omsorg i fristående regi handläggs enligt rådande riktlinjer.

Kommunen ska värna om grundskyddet för samtliga nationella minoriteter. Huddinge är ett s k finskt förvaltningsområde utifrån lagstiftningen om nationella minoriteter. Samtliga vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats tillfrågas om de önskar plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska i enlighet med ny lagstiftning inom området.

Det är viktigt att tidigt upptäcka och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Förskolorna upprättar årligen planer för detta ändamål och skollagen, diskrimineringslagen och Skolverkets allmänna råd är utgångspunkt för arbetet. Systemstöd för anmälan och utredning av kränkande behandling håller på att tas fram.

Utbildning med hög kvalitet

Utbildning med hög kvalitet är barn- och utbildningsförvaltningens viktigaste mål. För att tillförsäkra en likvärdig utbildning i hela kommunen arbetar samtliga skolformer utifrån en gemensam pedagogisk plattform som utgår från forskning och beprövad erfarenhet. Förskolenämnden verkar för att öka andelen förskollärare och minska barngruppernas storlek med hänsyn till fastställda ekonomiska förutsättningar.

En viktig målgrupp är barn i behov av särskilt stöd och arbete pågår för att öka pedagogernas grundkompetens för att ännu bättre möta målgruppens behov. Likaså fortsätter samarbetet kring barn i behov av särskilt stöd med andra nämnder och förvaltningar.

Alla barn ska känna sig trygga i förskolan och vårdnadshavarna ska vara nöjda med den verksamhet som bedrivs, vilket följs upp via föräldraenkäten som genomförs årligen och redogörs för i verksamhetsberättelsen.

Fler i jobb

Förskolenämndens främsta kontakt med näringslivet är i mötet med privata aktörer som önskar bedriva förskola eller pedagogisk omsorg i Huddinge kommun. Förvaltningen ser positivt på att öppna upp för fler utförare inom den kommunala sektorn och försöker underlätta för att så ska ske. Inom förvaltningen finns en tjänst inrättad med särskilt ansvar för tillstånds- och tillsynsprövningen av fristående förskola och pedagogisk omsorg utifrån ny lagstiftning inom området. Ansökningarna hanteras kontinuerligt under året.

God omsorg för individen

Barn- och utbildningsförvaltningen deltar, tillsammans med socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, i kommunens övergripande samarbete Samkraft tillsammans med lokalt polisområde och barn- och ungdomspsykiatri. Likaså deltar förvaltningen i kommunens preventionsarbete i syfte att främja skolframgång och att barnen ska ha trygga vuxenrelationer.

Ekosystem i balans

Kunskap om hållbar utveckling är en naturlig del av det pedagogiska uppdraget för att öka medvetenheten hos barnen om hur det egna beteendet påverkar miljön. En viktig insats inom detta område är att påverka attityder och ändra beteenden gällande matsvinn, vilket förvaltningen arbetar aktivt med. Tillgången till tillagningskök är tillsammans med utbildade kockar nyckelfaktorer för att kunna erbjuda hög kvalitet inom området. Likaså ska användningen av papper och trycksaker minskas genom att utnyttja digitala verktyg vilket förvaltningen bland annat verkar för genom införandet av e-tjänster.

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan också mot vår livsmiljö. Förskolorna arbetar med att fasa ut skadliga kemikalier ur verksamheten. Till hjälp har förskolorna sedan ett par år tillbaka en framtagna handlingsplan för att säkerställa en giftfri förskola och som nu även är en del av kommunens kommande handlingsplan för giftfria miljöer.

Systematisk kvalitetsutveckling

För att säkra att barn- och utbildningsförvaltningen lever upp till målen i nationella och kommunala styrdokument arbetar verksamheterna med ett systematiskt kvalitetsarbete både på verksamhetsnivå och på nämndnivå. Kvalitetsarbetet ska stödja verksamheterna och skapa bättre förutsättningar för att i första hand utföra kärnuppdraget. Arbetet med utveckling och effektivisering av förvaltningens verksamhetsprocesser fortlöper. En kartläggning av samtliga huvud- och delprocesser pågår.

Viktigt är att lära av andra kommuner som löser kärnverksamhetens uppdrag på ett mer kvalitativt eller kostnadseffektivt sätt och arbetet fortlöper kring att ta fram nyckeltal och andra uppgifter som är jämförbara både inom förvaltningen och externt gentemot andra kommuner. Förvaltningen verkar även för att systematisera de synpunkter, klagomål och annan information som kommer från invånare och andra intressenter i syfte att se mönster i behov av förbättringsåtgärder och att använda informationen i kommunens verksamhetsutveckling.

Digitalisering som bidrar till kostnadseffektivitet och som underlättar för medarbetarna att fokusera på kärnuppdraget prioriteras. E-tjänster tas fram löpande efter behov, exempelvis en e-tjänst för ansökan om tilläggsbelopp och för anmälan och utredning av kränkande behandling. Förskoleappen som ska understödja kontakt mellan förskola och hem samt kartlägga vistelsetider och behov av personalbeläggning håller på att utvecklas. En viktig del i satsningen på digitalisering är omvärldsspaning där goda idéer och initiativ från andra tas tillvara.

Attraktiv arbetsgivare

Arbetet med Huddinge kommuns attraktivitet som arbetsgivare är av stor vikt sett till personalförsörjningsutmaningen. Huddinge kommun ska som arbetsgivare attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer. Det ställer krav på alla delar av den sammantagna personalprocessen – attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och belöna. Ett viktigt arbete att identifiera viktiga insatser och forum för detta pågår. Likaså fortlöper arbetet med att minska sjukfrånvaron. Även det aktiva rehabiliteringsarbetet och att chefer ska certifieras i det systematiska arbetsmiljöarbetet är en fortsatt prioritet.

Sund ekonomi

Utbildning med hög kvalitet med ekonomi i balans är den viktigaste frågan för förvaltningen och verksamheterna att hantera. Förskolenämnden har ansvar och befogenhet att fatta nödvändiga beslut för att säkerställa att budget hålls och sedan år 2018 finns en handlingsplan för detta ändamål och som följs upp kontinuerligt. Ekonomisk rapportering sker månadsvis.

Insatser för att öka avgifterna har och kommer att fortsätta vidtas då detta bedöms möjligt. Förvaltningen arbetar också med att aktivt söka extern finansiering, såsom statsbidrag. Den kommunövergripande genomlysningen av kostnadsnivåer i verksamheterna fortlöper också. Dessa nivåer ska kunna jämföras med andra som underlag för effektiviseringar och omprioriteringar, särskilt om de avviker från standardkostnaderna. Personalkostnader ska också synliggöras, till exempel vad sjukfrånvaro kostar. Även arbetet med kompetenshöjning genom intern benchmarking fortlöper, detta för att få en bättre uppföljning och kontroll på det ekonomiska läget.

Fokusområden år 2019

Majoriteten av de politiska signaler som är fastställda i Mål och budget bedöms alltså hanteras inom ramen för det basuppdrag förskolorna eller förvaltningen har. Dessa följs därmed inte upp i denna delårsrapport.

Kvarvarande nämndmål och de utvecklingsåtaganden som sattes upp i verksamhetsplanen har identifierats utifrån politiska prioriteringar och förankrats i förvaltningens ledningsgrupp i samråd med representanter från de kommunala verksamheterna inklusive tjänstemän inom förskoleavdelningen. Kommunövergripande utvecklingsåtaganden inom målet Attraktiv Arbetsgivare har inkluderats. Status för utvecklingsåtagandena redogörs för i denna delårsrapport.

Observera att ett fåtal mål, som nämnden *inte* har fastställt i verksamhetsplan 2019, finns återgivna i denna rapport. Anledningen till det är att nämnden är ålagd att under året rapportera på ett antal mått kopplat till målet i enlighet med kommunfullmäktiges fastställda styrdokument Mål och budget 2019. Aktuella mål återfinns under avsnitten och målområdena Bra att leva och bo samt Ekosystem i balans.

Bra att leva och bo

Som tidigare nämnts ingår det i basuppdraget att verka för att fler vårdnadshavare i Huddinge få sitt förstahandsval till förskola för sina barn. Barn- och utbildningsförvaltningen deltar aktivt i arbetet med planeringsprocessen för nya utbildningslokaler. Det ska också finnas en möjlighet att välja mellan olika verksamhetsalternativ, med olika profiler och/eller utförare. Varje gång en ny förskola ska byggas tar nämnden beslut om huruvida den ska drivas i kommunal eller i fristående regi utifrån rådande läge i aktuellt administrativt område. Nämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till målet.

Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Vid delårsrapport per 31 augusti 2019 kommer utfallet för måttet andel barn vars vårdnadshavare erhållit sitt förstahandsval av förskola att redogöras för, ett mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Ökad valfrihet

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Vid delårsrapport per 31 augusti 2019 kommer utfallet för måttet andel barn som går i fristående regi att redogöras för, ett mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Utbildning med hög kvalitet

Fler elever ska nå en gymnasieexamen på tre år. Förutsättningarna för det ges redan i förskolan och genom barnens och elevernas hela utbildning. I Huddinge definieras utbildning med hög kvalitet genom den pedagogiska plattformens tre hörnstenar: professionella skolledare, professionella pedagoger och stödjande lärmiljöer. Det övergripande syftet är en likvärdig förskola och skola där barn, elever och vårdnadshavare ska möta samma förhållningssätt kring pedagogik och ledarskap under hela sin tid i Huddinges förskolor och skolor. Genom en kollegial lärandekultur där goda exempel tas tillvara ges förutsättningar att skapa och att dela kunskap för att utveckla utbildningen. Huddinge kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och förvaltningen kommer att arbeta aktivt för att attrahera och rekrytera, introducera, behålla och utveckla professionella pedagoger och skolledare. Arbetet för en likvärdig utbildning med hög kvalitet ska stödjas, utmanas och följas upp noga inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden har sex utvecklingsåtaganden kopplade till målet varav fyra av dessa även återfinns i grundskolans verksamhetsplan.

Fler nöjda med förskola och skola

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Vid verksamhetsberättelse per 31 december 2019 kommer utfallet för måttet andel vårdnadshavare som är nöjda med sin förskola att redogöras för, ett mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Synliggöra och utveckla arbetet med kvalitet och likvärdighet

Förskolenämnden har sex åtaganden kopplade till delmålet. Status på dessa redogörs för i följande stycken.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolans kvalitativa utveckling är beroende av att verksamheten ständigt provas och att resultat följs upp och utvärderas. Innehållet i det systematiska kvalitetsarbetet behöver anpassas efter nya styrsignaler i statliga och kommunala styrdokument. Anpassning av kvalitetsarbetet ska erbjuda förbättrade möjligheter till uppföljning av enskilda barns utveckling och lärande för att ge varje individ de bästa förutsättningarna att framgent nå en gymnasieexamen på tre år. Varje barn ska ges möjlighet att få syn på sin egen utveckling.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att formerna för uppföljning på individnivå kommer att utvecklas och därigenom underlättas även övergångar mellan skolformerna. Undervisningens kvalitet ska följas upp utifrån aktuella styrdokument. Arbetet med att digitalisera det systematiska kvalitetsarbetet kommer att påbörjas.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med att se över utformningen av det systematiska kvalitetsarbetet samt digitalisera arbetsprocessen utifrån den reviderade läroplanen pågår. Arbetet sker på förvaltningsnivå i samråd med grund- och gymnasieskolan samt med stöd av ett antal förskolechefer. Under årets tre första månader har fokus legat på utformningen av underlag och av systemstödet, ett arbete som kommer att fortlöpa under våren. Nästa steg blir att säkra uppföljningen kring barns individuella lärprocesser och i linje med det arbetet att utveckla den pedagogiska dokumentationen i arbetslagen på förskolorna. Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet bedöms bli klart under året. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet kommer att fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp arbetet med digitalisering

Digitalisering är en statlig och kommunal prioritering. Digitala verktyg ska vara en naturlig del i utbildningen och i utvecklingen av den pedagogiska verksamheten. Barn ska ges förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens och digitala verktyg ska utgöra ett medel för förskolan vid fortlöpande samverkan med och information till vårdnadshavarna om mål och om barnens utveckling.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att förvaltningen ska fastställa en basnivå för den digitala infrastrukturen i förskolorna samt för personalens digitala kompetens.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Kartläggningen av förskoleverksamhetens nuläge gällande digital infrastruktur, pedagogiska verktyg och digital kompetens är påbörjad. Med utgångspunkt från förskolans styrdokument ska en basnivå definieras och en digital strategi kopplat till undervisningen tas fram. För att säkra kompetensen hos både pedagoger och chefer inom verksamheten ska också en utbildningsplan tas fram och sättas i verk. Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet bedöms bli klart under året. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet kommer att fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp arbetet med attraktiv arbetsgivare och arbetsgivarvarumärket

I arbetet med att attrahera och behålla personal anser förvaltningen att det är viktigt att särskilt betona professionens utveckling och lärande. En nyckelfaktor för framgångsrik verksamhetsutveckling återfinns i det kollegiala lärandet. Lärande som sker i arbetet tillsammans med andra utvecklar såväl enskilda medarbetares kunskaper som gemensam kunskap. Arbetet har sin utgångspunkt i den pedagogiska plattformen och grundar sig i forskning och beprövad erfarenhet. Huddinge kommun har skrivit avtal med universitet och högskolor för att delta i ULF, en försöksverksamhet för praktisk forskning där samarbetet vilar på tre ben; forskning, lärarutbildning och skolverksamhet.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att nätverk kommer att utvecklas. Koppling till forskning och utveckling samt samverkan med akademierna ska förstärkas, exempelvis inom projektet ULF (Utbildning, Lärande och Forskning). Projektet attraktiv arbetsgivare och arbetsgivarvarumärket fortsätter under 2019, bland annat med fokus på traineeprogram för lärarstudenter, annonsprocessen, deltagande vid mässor och event samt introduktion för skollärare och pedagoger.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med att kartlägga befintliga och önskade nätverk som syftar till att understödja kollegialt lärande har påbörjats. Inom projektet ULF (Utbildning, Lärande och Forskning) har samarbetsförskolor och skolor valts ut och gemensamma workshops kommer under våren att anordnas. Inom ramen för projektet Attraktiv arbetsgivare ligger fokus på att utveckla en gemensam budskapsplattform samt att ta fram ett introduktionsprogram av nyanställda skollärare och pedagoger och en strategi/incitament för att få pedagoger i pensionsålder att stanna kvar inom yrket. Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet bedöms bli klart under året. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet kommer att fortgå även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp det språk- och kunskapsutvecklande arbetet

Inom barn- och utbildningsförvaltningen pågår en långsiktig satsning kring språk- och kunskapsutvecklande arbete. Syftet är säkerställa att alla barn och elever i Huddinge kommuns förskolor och skolor ges likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt språk och därmed får förutsättningar för att utvecklas så långt det är möjligt. Satsningen är en del av det kommungemensamma arbetet kring ökad jämlikhet och minskad segregation, vilket också kommunen erhållit statsbidrag för. För det språk- och kunskapsutvecklande arbetet har en språkplan tagits fram. Den del av språkplanen som berör förskolan grundas på tidigare framtagna språkstrategi "Utforska språken!". Språkplanen är ett ramverk och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att förvaltningen ska erbjuda verksamheterna kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbete. I det arbetet ska även de fristående verksamheterna komma att bjudas in där det bedöms som möjligt. Språkplanen ska stötta barnens språk- och kunskapsutveckling för att uppnå ett rikt och nyanserat språk. Planen ska vara en del av det dagliga arbetet och bidra till en ökad kunskap och förståelse mellan olika skolformer.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med att driva pedagogiska nätverk i det språk- och kunskapsutvecklande arbetet för förskolorna fortgår. Inom ramen för detta lyfts de områden inom det språkliga området som reviderats i läroplanen. Gemensam fortbildning i form av föreläsningar samt workshops för de kommunala och de fristående förskolorna kommer att anordnas under hösten. Arbetet med att integrera språkplanen i det dagliga arbetet är en långsiktig satsning och varje förskoleområde har en handlingsplan för hur arbetet förväntas fortgå. Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet bedöms bli klart under året. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet kommer att fortgå även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp implementeringen av den reviderade läroplanen för förskolan

Regeringen har beslutat om en reviderad läroplan för förskolan, Lpfö 18. Läroplanen träder i kraft den 1 juli 2019. Under året kommer därför ett omfattande implementerings- och fortbildningsarbete bli nödvändigt för att säkerställa att all skollärare och pedagogisk personal i förskolan har en erforderlig kompetens i läroplanens innehåll och vad det innebär för undervisningen i förskolan.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att en bedömning av vad som behöver utvecklas i förskolan ska utformas. Strategier för införande av läroplanen ska tas fram och kompetenshöjande insatser gentemot skollärare och samtlig pedagogisk personal ska påbörjas. Dialog med fristående verksamheter och samverkan kring vissa implementeringsinsatser ska ske.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

Arbetet med att implementera den reviderade läroplanen i förskoleverksamheten fortgår i flera led och i flera forum. Arbetsgrupper bestående av förskolechefer arbetar med att ta fram stödmaterial för förskolechefer att utveckla arbetet med den reviderade läroplanen på sin enhet. Även språkpiloter och språkpedagoger har varit delaktiga i arbetet. Förvaltningen arbetar med att ta fram ett nytt underlag för det systematiska kvalitetsarbetet för att bättre följa upp det pedagogiska arbetet utifrån den reviderade läroplanen. Under våren kommer även utbildningsmaterial att sammanställas. Fortbildningsinsatser kommer även att ske i samband med Huddinge visar, där den reviderade läroplanen står i fokus för de pass som riktas mot förskolorna. Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet bedöms bli klart under året. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet kommer att fortgå även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp omorganiseringen av de nya förskoleområdena

Sedan år 2017 har Huddinge kommun en ny administrativ områdesindelning som fastställts av Kommunfullmäktige. Syftet är att den nya indelningen ska utgöra en gemensam bas för planering, administration och statistik i hela kommunorganisationen. Förvaltningen har därför tagit ett beslut om att omorganisera nuvarande förskoleområden i linje med detta beslut till år 2020. Omorganisationen kommer stegvis behöva förberedas under kommande år. I samband med detta behöver flera viktiga frågor beslutas om, såsom hur det pedagogiska ledarskapet kan stärkas och hur likvärdigheten bland förskolorna kan öka.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att de kommunala förskolorna ska organiseras i enlighet med Huddinges kommundelar. Den nya organisationen ska vara helt verkställd till den 1 januari 2020 i enlighet med en fastställd genomförandeplan. Ansvarsfördelningen inom den nya områdesstrukturen ska understödja det pedagogiska ledarskapet. I samband med omorganiseringen ska steg vidtas för att öka likvärdighet bland de kommunala förskolornas pedagogiska arbete och förutsättningar.

Status

 Blir klart i år

Kommentar

I samband med övergången till de nya förskoleområdena kommer en ny ledningsstruktur att råda som syftar till att understödja det pedagogiska ledarskapet för förskolechefer och minska arbetsbelastningen på chefer generellt. Denna ledningsstruktur bygger på ett funktionellt delat ledarskap, med förskolechefer som ansvarar för det nationella pedagogiska uppdraget och enhetschefer som ansvarar för det kommunala uppdraget. Arbetet med detta har fortlöpt under året och i mars beslutades om en blank organisation med enhetschefer och förskolechefer i varje kommunal. Inför beslut har organisationen samverkats med fackliga representanter. Likaså har förslaget diskuterats i grupp och i enskilda samtal med samtliga chefer inom förskoleverksamheten. Tillsättningen av tjänsterna pågår. Under resterande delen av året kommer fokus att ligga på det praktiska arbetet med omorganisationen och på att stötta cheferna i övergångsfasen.

Ekosystem i balans

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan också mot vår livsmiljö. Förskolorna arbetar med att fasa ut skadliga kemikalier ur verksamheten. Till hjälp har förskolorna sedan ett par år tillbaka en framtagna handlingsplan för att säkerställa en giftfri förskola och som nu även är en del av kommunens plan för giftfria verksamheter. Likaså köps ekologiska livsmedel in inom ramen för rådande budgetförutsättningar. Nämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till målet.

Giftfri miljö

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Till delårsrapport per 31 augusti 2019 kommer utfallet för måttet andel ekologiska livsmedel i de kommunala verksamheterna att redogöras för, ett mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Attraktiv arbetsgivare

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att bedriva en personalpolitik som säkerställer att kommunens vision och mål uppnås. Goda förutsättningar och en god arbetsmiljö främjar ett hållbart, säkert och långsiktigt arbetsliv med väl fungerande verksamheter som är i ständig utveckling. I detta ingår att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete och aktivt arbeta med rehabilitering.

Som arbetsgivare ska kommunen attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer, något som ställer krav på alla delar av den sammanlagda personalprocessen – attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och belöna. Det är särskilt prioriterat att aktivt arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare för rekrytering av ny personal såväl som för att behålla de som redan arbetar i kommunen. Förvaltningen ska ha kompetenta, modiga och ansvarstagande chefer eftersom ledarskapet har stor betydelse för medarbetarnas arbetsmiljö och verksamhetens kvalitet.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har den pedagogiska plattformen en central roll, inte minst i arbetet att marknadsföra kommunen som arbetsgivare inom ramen för arbetsgivarvarumärket. Detta är särskilt viktigt då barn- och utbildningsförvaltningen omfattas av flera bristyrkesgrupper samtidigt som barnkullarna på sikt blir större.

För att öka andelen legitimerade och behöriga förskollärare och lärare krävs ett brett samarbete och samverkan inom alla nivåer - på arbetsplatsen, i kommunen och av centrala parter (fackförbund på nationell nivå och arbetsgivarorganisationen). I det nya avtalet för lärare framgår att det behövs flera insatser som syftar till minskad ohälsa och ett mer attraktivt läraryrke. Viktiga insatser på kort och långsikt behöver ske inom områdena; lönebildning, arbetsmiljö, organisation, arbetsbelastning och arbetstider.

Nämnden har två kommunövergripande utvecklingsåtaganden kopplade till målet. I kommande tabeller redogörs för personalstatistik.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal anställda	Utfall 03- 2019 1 285 Utfall 03- 2018 1 331 Utfall 03- 2017 1 339 Trend Oförändrad		Kvinnor 03- 2019 1 226 Kvinnor 03- 2018 1 274 Kvinnor 03- 2017 1 276	Män 03- 2019 59 Män 03- 2018 57 Män 03- 2017 63	Nej
Det har skett en minskning av antalet anställda i förskoleverksamheten jämfört med de två föregående åren. Av intresse skulle vara att undersöka inom vilka anställningsformer antalet anställda minskat. Förskolan är inte jämställd vad gäller fördelningen anställda män och kvinnor, en följd av olika sökmönster till arbetsmarknaden.					
Antal anställda chefer	Utfall 03- 2019 34 Utfall 03- 2018 37 Utfall 03- 2017 37 Trend Oförändrad		Kvinnor 03- 2019 32 Kvinnor 03- 2018 35 Kvinnor 03- 2017 35	Män 03- 2019 2 Män 03- 2018 2 Män 03- 2017 2	Nej
Det har skett en liten minskning av antalet chefer i förskoleverksamheten jämfört med de två föregående åren. Förskolan är inte jämställd vad gäller fördelningen av chefer i män och kvinnor, en konsekvens av anställningsstrukturen med en övervägande majoritet kvinnliga anställda samt en följd av olika sökmönster till arbetsmarknaden bland män och kvinnor.					

Aktivt medarbetarskap

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Vid delårsrapport per 31 augusti kommer utfall kopplat till årets medarbetarenkät gällande aktivt medarbetarskap att redogöras för, mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Aktivt ledarskap

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Vid delårsrapport per 31 augusti kommer utfall kopplat till årets medarbetarenkät gällande aktivt ledarskap att redogöras för, mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Goda förutsättningar

Förskolenämnden har två utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Här redogörs också för utfallet kring sjukfrånvaro. Vid delårsrapport per 31 augusti kommer även utfall från medarbetarenkäten gällande goda förutsättningar att redogöras för, mått som återfinns i kommunens Mål och budget 2019.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Sjukfrånvaro (total)	Utfall 03- 2019 10,9 % Utfall 03- 2018 10,8 % Utfall 03- 2017 10,6 % Trend Oförändrad	Mål 2019 Minska	Kvinnor 03- 2019 11,1 % Kvinnor 03- 2018 11,1 % Kvinnor 03- 2017 10,8 %	Män 03- 2019 5 % Män 03- 2018 6,5 % Män 03- 2017 6 %	Kön

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Sjukfrånvaron är i det närmaste oförändrad jämfört med samma period förra året och den ligger fortsatt ovanför etappmålsgränsen på 7 %. När det totala sjukfrånvaron inte minskar finns det en risk att långtidssjukfrånvaron ökar med många fler ärenden. För att åtgärda situationen har en extra resurs i rehabiliteringsstöd tillsatts i förskoleverksamheten.					
Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	Utfall 03- 2019 3,7 % Utfall 03- 2018 3,7 % Utfall 03- 2017 3,7 % Trend → Oförändrad		Kvinnor 03- 2019 3,7 % Kvinnor 03- 2018 3,7 % Kvinnor 03- 2017 3,7 %	Män 03- 2019 4,3 % Män 03- 2018 3,9 % Män 03- 2017 3,8 %	♀ Kön
Vid en jämförelse mellan könen framkommer det att det har uppstått en viss skillnad i korttidssjukfrånvaro mellan kvinnor och män.					
Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	Utfall 03- 2019 4,3 % Utfall 03- 2018 4,1 % Utfall 03- 2017 4,4 % Trend → Oförändrad		Kvinnor 03- 2019 4,4 % Kvinnor 03- 2018 4,3 % Kvinnor 03- 2017 4,5 %	Män 03- 2019 0,7 % Män 03- 2018 0,9 % Män 03- 2017 1 %	♀ Kön
Kvinnorna har högre långtidssjukfrånvaro än männen vilket implicerar att den kvinnliga målgruppen har rehabiliteringsbehov i större utsträckning än männen.					

Aktiv och systematisk rehabilitering samt utökad uppföljning

Huddinge kommun har under en lång tid haft en hög sjukfrånvaro. I synnerhet har de långa sjukskrivningstalen ökat varför det är särskilt prioriterat att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron på respektive förvaltning.

Utvecklingsåtagande

Åtgärden innebär att medarbetare med en sjukfrånvaro som överstiger 180 dagar har en aktiv handlingsplan. Chefer bedriver ett aktivt och förebyggande arbete med alla rehabiliteringsärenden. Anvisningarna i rehabiliteringshandboken efterlevs.

Status

Blir klart i år

Kommentar

HR-konsulter inom förvaltningen följer var tredje månad upp aktuella rehabiliteringsärenden tillsammans med ansvarig förskolechef. För de områden inom förskoleverksamheten som har högst sjukfrånvaro har också kommunstyrelseförvaltningens tillsatta rehabiliteringssamordnare tillsammans med HR-konsulter och ansvarig förskolechef haft uppföljningsmöten. Rehabiliteringsprocessen är genomlyst och utvecklats med ett tydligt ansvar utifrån roller. Denna process ihop med kommunens rehabiliteringshandbok kommer att ligga till grund för en kommande utbildningsinsats för chefer. I denna utbildning ingår workshops i tillhörande systemstöd. Aktiviteterna inom utvecklingsåtagandet bedöms bli klara under året.

Förstärka lönebildningsprocessen och helt integrera med ekonomistyrningen

Under 2017/2018 har ett projekt pågått för att ta fram nya löneanvisningar och samtalsmallar med utgångspunkt i personalpolicyn från 2016. Utbildning inom lönesättning till alla chefer har genomförts och nya lönekriterier förankrats under 2018. Lönebildningen syftar till att uppnå en verksamhet som utvecklas och är effektiv.

Utvecklingsåtagande

Åtgärden innebär att löneöversynsprocessen ska vara integrerad med ekonomistyrningen och ett strukturstöd för förvaltningsledningsgruppernas budgetering och prioritering gällande löneöversynen ska finnas. Finansiering och prioriteringar av lönesatningar ska tydliggöras på varje förvaltning och beslutas i dess ledningsgrupp. Löneglidning mellan årliga löneöversynstillfällen ska minska.

Status

Troligen klart i år

Kommentar

Arbetet leds av kommunstyrelsens förvaltning (KSF) och är något försenat till följd av att arbetet med bildandet av den nya förvaltningen GAF har haft högsta prioritet under första kvartalet. Strukturstöd/riktlinjer från KSF bedöms troligen bli klart under året med hänsyn till att tidsplanen reviderats. Inför löneöversynen har statistik tagits fram som underlag och satsningar/prioriteringar har beslutats om i förvaltningens ledningsgrupp.

Sund ekonomi

Kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Kostnaderna kopplade till den demografiska utvecklingen förväntas öka snabbare än intäkterna, vilket kräver både nya synsätt på den kommunala välfärden och åtgärder från stat, kommuner och landsting. I kombination med en hög utbyggnadstakt i Huddinge ställer detta krav på en tydlig styrning av verksamheterna och bolagen så att den långsiktiga ekonomin är hållbar. Nämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till målet.

Budgethållning

För att klara den långsiktiga ekonomin behöver budgethållning och budgetdisciplin vara i fokus och resurser prioriteras på ett strukturerat sätt. Alla nämnder ska prioritera och effektivisera så att kärnverksamheten kan fortsätta utvecklas samtidigt som budgethållningen är god. Arbetet fortlöper med månatlig uppföljning av nämndens och de kommunala enheternas utfall i relation till budget. Förskolenämnden prognostiserar ett positivt helårsutfall på 15,3 mnkr. Se nästa avsnitt för redogörelse av denna prognos.

Budgethållning	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Prognos 2019
Förskolenämndens resultat (mnkr)	-20,3	-13,6	25,1	15,3

Sund ekonomi - budgetåret

Kommunstyrelsen fattade i juni år 2018 ett beslut om förskolenämndens ram om sammanlagt 881,8 mnkr. Inför 2019 gjordes en uppräknings för ökade kostnader avseende löner, hyror och priser, vilket gav ett ökat kostnadsutrymme för förskolenämnden med 16,9 mnkr. Därutöver gjordes särskilda politiska prioriteringar i budgeten för år 2019 för att säkra goda förutsättningar för nämnden att klara kärnverksamheten. Detta tillsammans med förändringen av hyreskostnader till självkostnadshyror gjorde att förskolenämnden tilldelades en ram om sammanlagt 885,3 mnkr för år 2019.

För att öka andelen förskollärare och minska barngruppernas storlek fick förskolenämnden ett tillskott som motsvarade ytterligare två procent i uppräknings (16,8 mnkr), totalt fyra procent, och därutöver ett särskilt tillskott för fler barn i behov av särskilt stöd (3,8 mnkr).

I förskolenämndens verksamhetsplan för år 2019 angavs budgeterat antal inskrivna barn i förskolans verksamhet till 7 149, vilket grundades på Mål och budget 2019 som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018. I december 2018, efter lagd budget för förskolenämnden, justerade dock kommunstyrelsen ner volymerna med 65 barn till 7 084 utifrån ny befolkningsprognos.

Under 2018 upphandlades företagshälsovård och under 2019 delades budgetramar ut för företagshälsovård från kommunstyrelsen till nämnderna. För förskolenämndens del blev budgetramen totalt 1,6 mnkr.

Resultaträkning

I följande tabell redogörs för nämndens utfall och avvikelser per mars 2019 samt prognos för året i relation till fastställd budget.

Resultaträkning tkr	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse prognos - budget	Utfall jan-mars	Budget jan-mars	Avvikelse utfall-budget
Taxor och avgifter	87 542	87 542	0	21 090	21 886	-795
Försäljning av verksamhet	3 359	2 345	1 013	1 843	1 067	776
Bidrag	43 840	40 551	3 289	14 873	9 831	5 042
Övriga intäkter	2 309	2 342	-33	619	593	26
Intern resursfördelning	558 808	561 675	-2 867	141 943	142 773	-831
Verksamhetens intäkter	695 857	694 455	1 403	180 368	176 150	4 218
Personal	-540 410	-543 581	3 171	-130 675	-134 952	4 277
Lokaler	-98 845	-97 856	-989	-23 291	-23 586	295
Bidrag kostnader	0	0	0	0	0	0
Köp av verksamhet	-303 278	-299 356	-3 922	-78 817	-74 376	-4 441

Resultaträkning tkr	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse prognos - budget	Utfall jan- mars	Budget jan- mars	Avvikelse utfall-budget
Konsulter och inhyrd personal	-6 750	-2 851	-3 899	-3 607	-858	-2 749
Varor och tjänster	-43 087	-42 126	-961	-11 479	-11 018	-461
Övriga kostnader	-2	-3	0	0	-1	1
Kapitalkostnad	-4 515	-4 589	74	-1 227	-1 172	-55
Intern resursfördelning	-568 924	-589 385	20 461	-141 943	-149 587	7 644
Verksamhetens kostnader	-1 565 811	-1 579 747	13 936	-391 039	-395 550	4 510
Totalt	-869 954	-885 292	15 338	-210 671	-219 400	8 728

Av resultaträkningen framgår att nämnden under första kvartalet har haft högre intäkter än budgeterat i form av bidrag (främst statsbidrag, bidrag från Migrationsverket och momsåtersökning). Nämnden redovisar även högre kostnader för köp av extern verksamhet (ersättning grundbelopp till fristående verksamhet och till andra kommuner för interkommunal placering). Denna kostnad vägs dock upp av minskade volymer inom de kommunala förskolorna, vilket gör att ersättningen till de kommunala förskolorna är lägre. Nämnden som helhet redovisar en positiv avvikelse för årets första kvartal på 8 728 tkr. För helåret prognostiseras en positiv avvikelse på 15 338 tkr, varav 15 287 tkr härrör den kommunala förskoleverksamhetens återbetalning av skuld.

Driftbudget per verksamhet/ansvar

Driftsbudget förskolenämnden

I följande tabell redogörs för nämndens avvikelser och prognos (exklusive den kommunala förskoleverksamheten) i relation till förskolenämndens två budgetposter; Nämnd och ledning samt Förskola (volym). Budgetposterna är angivna i kommunfullmäktiges fastställda styrdokument Mål och budget 2019 och ligger som grund för den månatliga rapporteringen av ekonomiskt utfall mot nämnd.

Driftsredovisning nämnden tkr	Helårsbudget 2019	Avvikelse utfall ack jan-mars 2019	Helårsprognos per mars	Helårsprognos avvik. per mars
<i>Nämnd och ledning</i>				
Nämnd och ledning	-9 097	-278	-9 097	0
Förskoleverksamhet centralt	-101 576	153	-103 723	-2 147
Totalt nämnd och ledning	-110 673	-125	-112 820	-2 147
<i>Förskola (Volym)</i>				
Kommunala förskolor i Huddinge	-529 616	6 199	-511 126	18 490
Resterande verksamheter	-245 003	817	-244 339	664
Total förskola	-774 619	7 016	-759 332	15
Totalt förskolenämnden exkl. kommunala enheter	-885 292	6 891	-868 285	17 007

Nämnd och ledning

Verksamhetsområdet har en negativ avvikelse på -125 tkr vilket beror på högre lönekostnader pga. en felaktig kontering, vilket kommer att rättas upp i april. Nämnden har också under perioden högre kostnader för arvoden i samband med utbildningsdagar och dialoger. Helårsprognosen är en negativ avvikelse på -2 147 tkr på grund av en förgäveskostnad¹ gällande projektering av en ny förskola i Visättra på 1 800 tkr samt felbudgeterade lokalkostnader om 347 tkr.

Förskola (volym)

Verksamhetsområdet har en positiv avvikelse på 7 016 tkr. Av dessa är 3 822 tkr återbetalning av skulden enligt handlingsplanen för en ekonomi i balans där nämnden totalt under 2019 ska återbetala 15 287 tkr. Nämnden redovisar en lägre volym än budgeterat för platser i egen regi vilket ger ett överskott om 1 884 tkr samtidigt som volymerna ökar i verksamheter i fristående regi vilket ger ett underskott om -228 tkr. Resterande överskott har att göra med att utbetalningar av tilläggsbelopp till barn i behov av särskilt stöd och köp av externa placeringar för målgruppen är något lägre än budget under första kvartalet. Helårsprognosen är en positiv avvikelse på 17 007 tkr (exklusive den kommunala förskoleverksamheten) varav 15 287 tkr är återbetalning av skuld och resterande 1 720 tkr är till följd av lägre volymer.

¹ Kostnader som uppstått förgäves. Uppstår exempelvis när investeringsprojekt med upparbetade kostnader (ex. för en förstudie) ej slutförs alternativt byter riktning där hela eller delar av nedlagt arbete inte längre är brukbart i det fortsatta projektet.

Driftsbudget kommunala enheter

I följande tabell redogörs för de kommunala förskoleområdenas utfall och avvikelser per mars 2019 samt prognos för året i relation till fastställd budget.

Driftredovisning kommunala enheter tkr	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse prognos - budget	Utfall jan-mars	Budget jan-mars	Avvikelse utfall-budget
Snättringe förskolor	0	0	0	-328	151	-479
Smista förskolor	0	-1	1	545	301	245
Segeltorp-Utsälje förskolor	0	0	0	355	641	-285
Visättra förskolor	0	0	0	-203	239	-441
Centrala Flemingsberg Kästa förskolor	0	1	0	1 268	900	368
Glömsta-Vista-Vårby förskolor	0	0	0	658	-512	1 170
Sjödalsens förskolor	0	-1	0	332	-77	409
Huddinges centrala förskolor	0	0	0	318	64	254
Fullersta förskolor	-1472	0	-1472	-247	-204	-43
Stuvsta förskolor	1	0	1	825	328	497
Kräppla förskolor	0	0	-1	88	-136	224
Mörtviks förskolor	0	0	1	353	161	192
Österled förskolor	1	0	1	210	491	-281
Trängsund förskolor	0	-1	1	453	287	166
Familjedaghem, öppna förskolor	-202	0	-202	-131	28	-159
Totalt kommunala enheter	-1 671	-2	-1 669	4 495	2 661	1 834

De kommunala enheterna som helhet har en positiv avvikelse för årets första kvartal på 1 834 tkr till följd av ett högre antal inskrivna barn i verksamheten än budgeterat samt en felkontering av tilläggsbelopp.

De kommunala enheterna prognostiserar en negativ avvikelse på helåret på -1 669 tkr. Den negativa helårsprognosen beror på vikande barnunderlag både för Fullerstas förskolor och för familjedaghemmen. Åtgärder för att få en budget i balans har vidtagits men får endast halvårseffekt, vilket ger ett underskott på helåret. Samtliga förskoleområden flaggar dock för att det är tufft läge och att osäkerheten kring barnantalet till hösten är stor. Utöver det finns osäkerhetsfaktorer i prognosen kopplat till resultatet av löneöversynen samt förändringen i semesterlöneskulden.

Investeringar

I följande tabell redogörs för utfall och avvikelser per mars 2019 samt prognos för året i relation till fastställd budget för investeringar.

Investeringar, mnkr	Budget 2019	Utfall per mars 2019	Prognos helår 2019
Enligt lokalplan	2,1	1,2	1,7
Accesspunkter	0,5	0,0	0,5
Saldoöverföring accesspunkter	0,8	0,0	0,8
Övriga investeringar	3,1	0,5	3,1
Saldoöverföring projekt	0,3	0,0	0,3
Lekgårdsutrusning	0,0	-2,5	-2,5
Totalt investeringar	6,8	-0,7	3,9

Investeringsbudget för förskolenämnden uppgår till 5,7 mnkr enligt beslut i verksamhetsplanen för 2019. Ett äskande har lämnats om saldoöverföring på 1,1 mnkr för projekt som påbörjats 2018 och för accesspunkter. Beslut om ökad investeringsram tas i kommunfullmäktige i april. Med äskandet blir den totala investeringsbudgeten 6,8 mnkr.

Investeringsbudgeten enligt lokalplan på 2,1 mnkr avser etableringskostnader till den nya planerade förskolan Sjöängen II. Förskolan kommer inte att färdigställas under 2019 och ingen investering i möbler och annat kommer att ske detta år. Däremot har kostnader för iordningställande av den nyetablerade förskolan Ängen tillkommit på 1,2 mnkr under perioden och som belastar investeringar enligt lokalplanen. I prognosen för investeringsposten "Enligt lokalplan" ingår också arbetsmiljöåtgärder på 0,5 mnkr. Totalt uppgår helårsprognosen till 1,7 mnkr.

Budgeten för accesspunkter inklusive saldoöverföringen uppgår till 1,3 mnkr. Inget utfall har bokförts under perioden och prognosen är att budgetmedlen om 1,3 mnkr kommer att användas.

Budgetmedlen för övriga investeringar uppgår till 3,4 mnkr inklusive saldoöverföringen 0,3 mnkr till förskolan Ängen. Totalt 0,5 mnkr har nyttjats under perioden och de största posterna är investeringar i möbler, datorer, maskiner, köksutrustning samt projektorer. Prognosen för helåret är att hela budgeten för övriga investeringar kommer att nyttjas.

År 2018 genomfördes en lekgårdsupprustning på två förskolor och delar av den investeringskostnaden skulle finansieras av statsbidrag år 2018, men bidraget erhöles först år 2019. Till följd av detta prognostiseras att 3,9 mnkr av total investeringsbudget på 6,8 mnkr kommer att nyttjas i det fall inga oförutsedda händelser inträffar.

Lokaler

I följande tabell redovisas justeringar av pågående projekt under 2019.

Planområde	Kommundel	Förskola	Justering från plan
Nordvästra Huddinge	Vårby	Nyckelpigan	Del av hyreskostnad flyttas till 2020.
Nordvästra Huddinge	Segeltorp	Gräshoppan	Byte av ventilation framskjuten till 2020.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Vista	Nybyggnad av kök skjuts till 2020.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Spiran och Sesam	Lekgårdsupprustning utgår pga. ändrade behov i området.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Linnéan	Del av hyreskostnad flyttas till 2020.
Mellersta Huddinge	Sjödalen/Fullersta	Ängen	Hyreskostnaden ökar med 0,6 mnkr.
Mellersta Huddinge	Stuvsta/Snättringe	Gullvivan	Ombyggnad kök utgår pga. ändrade behov i området.
Östra Huddinge	Trångsund	Sjöängen (ny)	Färdigställs år 2021/2022.

Plan för internkontroll

Intern kontroll är en process som används för att säkerställa att verksamheten fungerar och att målen nås. Fokus är att minska risken för oönskade händelser genom strukturerad riskhantering. Det handlar dels om att på ett systematiskt sätt identifiera och minska risker och dels om att skapa strukturer för att förebygga att oönskade händelser inträffar.

God intern kontroll förverkligar vi genom att vi på alla nivåer i organisationen arbetar systematiskt med att minska eller eliminera befintliga risker. Det gör vi genom att skapa systematik, processer och rutiner för att säkerställa god ordning, kontrollera efterlevnad av lagar och regler. Dessutom gör vi det genom ett kontinuerligt arbete för att höja riskmedvetenheten på alla nivåer i organisationen, så att vi genomför verksamheten på ett riskmedvetet och säkert sätt.

Nämnderna ska i den ordinarie planeringsprocessen identifiera oönskade händelser som kan hindra respektive verksamhet att nå sina mål, samt bedöma om det behövs någon åtgärd från nämndens sida i form av till exempel nya eller förändrade rutiner, information eller uppföljning. Därefter ska nämnden besluta om vilka åtgärder och kontroller som ska vidtas, dels utifrån ovan nämnda riskanalys, dels genom systematiskt arbete med processer och rutiner, dels utifrån rekommendationer från extern granskning.

Uppföljningen av arbetet med intern kontroll sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete

Förskolenämndens arbete med årets internkontrollarbete har gått enligt plan. Arbetet består både av kontroller och utvecklingsinsatser och arbetet följs upp kontinuerligt. Prognosen för året är att samtliga planerade insatser kommer eller kommer troligen att genomföras.

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Förskolenämndens arbete med intern kontroll består av fyra delar: Riskidentifiering utifrån målen, uppföljning av processer och rutiner, uppföljning av revisionsrapporter och andra granskningar, samt systematisk uppföljning av verksamheten. För att tidigt upptäcka och åtgärda eventuella brister i verksamheten finns särskilda rutiner framtagna för ett systematiskt kvalitetsarbete i barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter.

Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp har en årsplan där tillfällen är avsatta för att följa upp arbetet med åtaganden i verksamhetsplanen och åtgärder för risker i planen för intern kontroll. Det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå är en del av huvudmannens interna kontroll.

Riskreducerande åtgärder

De risker som prioriterats för åtgärder under planeringsperioden redovisas i följande stycke. Åtgärderna syftar till att motverka potentiella risker alternativt reducera dess negativa konsekvenser. De planerade åtgärderna följs upp löpande av respektive chef och av förvaltningens ledning i samband med årets två delårsrapporter samt i samlat grepp i verksamhetsberättelsen. Övriga arbetsmiljömål än det som tas upp i som riskreducerande åtgärder följs upp separat enligt egen tidsplan för arbetsmiljöarbetet.

Systematisk kvalitetsutveckling

Risk	Åtgärd
Risk Risk för bristande hantering av personuppgifter Bakgrund Den 25 maj 2018 ersattes personuppgiftslagen (PUL) med dataskyddsförordningen (GDPR). Den nya förordningen innehåller ett förtydligt och utökat ansvar för de registrerades rättigheter. Behandlingen av personuppgifter behöver säkerställas.	Åtgärd Säkerställ behandlingen av personuppgifter inom nämnden ansvarsområde genom rutiner, förteckningar, informationstexter och instruktioner. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av kommunikations- och IT-avdelningen. Status Troligen klart i år Kommentar Inventeringen av personuppgiftsbehandling inom förskoleverksamheten och förskoleavdelningen är genomförd och sammanställd i en registerförteckning. Informationstexter finns framtagna på både hemsida och samtyckesblanketter. Kvarvarande arbete härrör framtagande av rutiner och instruktioner i ordinarie arbetsprocesser där osäkerhet bland personalen råder. Rutiner för att uppdatera inventering och registerförteckning vid nya/ändrade sätt att hantera personuppgifter behöver också tas fram. Detta är ett arbete som behöver bemannas men som bedöms troligen bli klart i år. I övrigt följer förvaltningen det arbete som styrs från kommunstyrelsens förvaltning.

Attraktiv Arbetsgivare

Risk	Åtgärd
Risk Risk för arbetsrelaterad utmattning Bakgrund Upplevelsen av stora barngrupper och bristande tid för planering av verksamhet i kombination med brist på utbildad personal, undermåliga lokaler och/eller höga ljudvolymmer kan leda till arbetsrelaterad utmattning hos pedagogisk personal i förskolan.	Åtgärd Ta fram en handlingsplan/utvecklingsplan för att sänka känslan av arbetsrelaterad utmattning inom förskolan på de förskoleområden som enligt arbetsmiljörapporten har höga riskvärden kring detta. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av HR-avdelningen. Status Blir klart i år Kommentar Arbetet fortlöper enligt plan. Medarbetarenkätens resultat har nyligen redovisats och samtliga förskolor går nu igenom resultatet av denna. Särskilt fokus ligger på utfallet gällande den arbetsrelaterade utmattningen. Under våren kommer en gemensam sammanställning av förskoleverksamheten att sättas samman och med utgångspunkt från denna kommer åtgärder att vidtas.

Risk	Åtgärd
	<p>Följa upp att det finns handlingsplaner för alla förskolor som har höga värden i arbetsmiljörapporten kopplat till arbetsrelaterad utmattning. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av HR-avdelningen.</p> <p>Status</p> <p> Blir klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Arbetet ej påbörjat enligt plan. Uppföljningen av detta kommer att ske till hösten 2019 efter att samtliga arbetsmiljörapporter har satts samman på enhets- och områdesnivå.</p>

Bra att leva och bo

Risk	Åtgärd
<p>Risk för bristande anmälan och utredning av kränkande behandling av barn</p> <p>Bakgrund</p> <p>År 2016 togs blanketter och riktlinjer fram för anmälan och utredning av kränkande behandling inom förskolorna. Dessa riktlinjer behöver ses över och blanketterna behöver ersättas med ett digitalt systemstöd i syfte att säkra upp anmälningskyldighet och understödja utredningskraven enligt skollagen.</p>	<p>Ta fram riktlinjer och en e-tjänst för anmälan om misstanke av kränkande behandling. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan.</p> <p>Status</p> <p> Blir klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Utvecklingen av e-tjänsten fortlöper enligt plan. Tillhörande anvisningar och översyn av regelverk pågår.</p> <hr/> <p>Säkerställ att samtliga förskolor har en aktuell plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan.</p> <p>Status</p> <p> Blir klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Arbetet fortlöper enligt plan. Uppföljningen sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.</p>

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Under året har ingen revision eller annan extern granskning av förskolenämnden genomförts där åtgärder föreslagits. Avsnittet "Åtgärder utifrån rekommendationer från revision eller annan extern granskning" utgår därmed. Ingen åtgärdslista finns fastställd varför inget redovisas under kommande rubrik.

Åtgärdslista

Systematiska kontroller

Huddinge kommun är enligt skollagen skyldig att planera, följa upp och utveckla sin verksamhet på ett systematiskt sätt. Barn- och utbildningsförvaltningen följer upp verksamheternas arbete och resultat fortlöpande och systematiskt under året. Följande systematiska kontroller sker återkommande varje år.

Attraktiv Arbetsgivare

Systematiska kontroller	Beskrivning av kontroll	Status och kommentar
<p>Medarbetarenkät</p> <p>Arbetet med att bibehålla och öka Huddinge kommuns attraktivitet som arbetsgivare ska ha fortsatt hög prioritet.</p> <p>Klart 2019-12-31</p>	<p>Uppföljningen av arbetet inom området sker genom en årlig medarbetarundersökning, årliga PLUS-samtal och bedömningssamtal mellan chef och medarbetare. Förvaltningen följer behörigheten för lärare genom att registrera examina och behörighet i IT-systemet KOLL som också systematiserar insatser kring kompetensutveckling. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en viktig del av den interna kontrollen.</p> <p>Ansvarig: HR-chef</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Arbetet fortlöper enligt plan. Medarbetarundersökning har genomförts och på respektive enhet och arbetsgrupp pågår ett arbete med att analysera utfallet. PLUS-samtal inklusive bedömningssamtal har genomförts. Underlaget i systemstödet KOLL säkerställs kontinuerligt där uppgifter om forskollärlärligitationen grundas på registerutdrag från Skolverket.</p>
<p>Arbetsmiljörapport</p> <p>Arbetsmiljörapporten ska visa ett resultat av arbetsmiljöarbetet och ska ligga till grund för bedömning om arbetsmiljöarbetet överensstämmer med givna krav.</p> <p>Klart 2019-12-31</p>	<p>Verksamheterna utgår från årsplan för arbetsmiljöarbetet och gör en årligen återkommande fysisk arbetsmiljöred. En arbetsmiljörapport sammanställs utifrån samtliga verksamheter inom verksamhetsområdet.</p> <p>Ansvarig: Verksamhetschef</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Arbetet fortlöper enligt plan. Fram till mars har arbetsmiljöred genomförts på samtliga enheter. Utifrån detta kommer arbetsmiljörapporter att sättas samman på enhets- och områdesnivå. Verksamheten följer kommunens fastställda årshjul för arbetsmiljöarbetet.</p>

Utbildning med hög kvalitet

Systematiska kontroller	Beskrivning av kontroll	Status och kommentar
<p>Systematiskt kvalitetsarbete</p> <p>Huvudmannens kvalitetsarbete följer kommunens planerings- och uppföljningsprocess. Rutiner för det systematiska kvalitetsarbete på huvudmannanivå syftar till att säkerställa att kvaliteten i verksamheterna håller en hög nivå och följer de styrdokument som finns nationellt och kommunalt. Klart 2019-12-31</p>	<p>Varje förskola dokumenterar, sammanställer och analyserar sin verksamhet systematiskt under året. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet ryms bland annat uppföljning av barnens och vårdnadshavarnas upplevelse av verksamheten samt dokumentation från förskolechefernas systematiska kvalitetsarbete. Dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete" färdigställs under året.</p> <p>Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Arbetet fortlöper enligt plan. Underlaget håller parallellt att revideras innehållsligt i relation till kommande reviderade läroplan. Likaså håller det systematiska kvalitetsarbetet på att digitaliseras.</p>

Sund ekonomi

Systematiska kontroller	Beskrivning av kontroll	Status och kommentar
<p>Ekonomisk uppföljning</p> <p>Budget- och uppföljningsprocessen är en del av den kommunövergripande planerings- och uppföljningsprocessen i kommunen.</p> <p>Klart 2019-12-31</p>	<p>Fullmäktige beslutar om Mål och Budget och därmed får nämnderna sina ekonomiska ramar för nästkommande år. I nämndernas verksamhetsplaner ingår beslut om fördelning av den ekonomiska ramen samt resursfördelningen för kommunal och fristående verksamhet. Uppföljningen av att nämnderna har en sund ekonomi görs genom ekonomiska dialoger med ansvariga förskolechefer och chefer samt månadsvisa ekonomiska rapporter. Det ekonomiska läget redovisas i delårsrapporter och bokslut och nämnden informeras månatligen. Ansvarig: Ekonomichef</p>	<p> Blir klart i år</p> <p>Arbetet pågår enligt plan. Uppföljningen av nämndens och förskoleverksamhetens ekonomi görs genom dialoger med ansvariga förskolechefer och chefer inför delårsrapporter och verksamhetsberättelse. Likaså följs ekonomin månatligen upp och redovisas till nämnd och kommunstyrelsens förvaltning.</p>

Plan för uppföljning och insyn

Varje nämnd ska enligt kommunens *Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare* följa upp de avtal som nämnden tecknat med privata utförare samt de uppdragsbeskrivningar som överenskommit med verksamheter i kommunens egen regi när de agerar i konkurrens med privata utförare.

Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Det är varken praktiskt möjligt eller rationellt att följa upp allt samtidigt, så för att bestämma vad som ska följas upp när och hur genomgripande sätts avtalens/uppdragsbeskrivningarnas betydelse i relation till deras risk/påverkan och omfattning. Avtal/uppdragsbeskrivningar som är viktiga, omfattande och riskfulla ska prioriteras genom att följas upp frekvent, medan uppföljningen av mindre betydelsefulla avtal/uppdragsbeskrivningar får ske mer sällan och/eller mindre genomgripande.

Uppföljningen av planen sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse genom att där beskriva om tillsyn och uppföljning genomförts som planerat. Resultatet av respektive uppföljning redovisas till relevant mottagare som ett separat ärende.

Uppföljning

Förskoleverksamheten använder inte tjänster där nämnden tecknar avtal med privata utförare som utför kommunal verksamhet. De fristående verksamheterna följs upp inom ramen för kommunens tillsynsansvar enligt skollagen (2010:800). Med anledning av detta redovisas inget i följande tabell.

Verksamhetsområde/liknande

Avtal/uppdrag	Typ	Ansvar	Tidplan	Intervall	Mottagare

Verksamhetsstatistik

Volym

Inför budget 2019 fick förvaltningen minskad ram med 9 mnkr, vilket motsvarar 93 färre inskrivna barn i jämförelse med Mål och budget 2018. I förskolenämndens verksamhetsplan för år 2019 angavs budgeterat antal inskrivna barn i förskolans verksamhet till 7 149, vilket grundades på Mål och budget 2019 som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018. I december 2018, efter lagd budget för förskolenämnden, justerade dock kommunstyrelsen ner volymerna med 65 barn till 7 084 utifrån ny befolkningsprognos. I nämndens budget är barnantalet räknat enligt det första beslutet på 7 149 barn.

Barn- och utbildningsförvaltningen prognostiserar en lägre volym än de 7 149 helårsinskrivna barn som nämnden budgeterat för. Prognosen är försiktig då det är svårt att göra en bedömning av hur många barn som kommer att vara inskrivna under höstterminen. Beräknat årssnitt för volymer är 7 170 helårsinskrivna barn, vilket är 9 barn under tilldelad ram.

Snitt antal barn inskrivna per verksamhetsform	Utfall mars 2018	Utfall mars 2019	Budget 2019	Prognos 2019
Kommunala förskolor	5 222	5 085	4 948	4 953
Kommunal pedagogisk omsorg	23	17	22	15
Fristående förskolor	1 734	1 817	1 725	1 748
Fristående pedagogisk omsorg	223	212	218	209
Interkommunala placeringar	238	217	229	208
Specialförskola	8	7	7	7
Summa	7 448	7 355	7 149	7 140

Servicegrad

Servicegraden i kommunen beskriver hur många av kommunens barn som är inskrivna i förskoleverksamhet inkl. pedagogisk omsorg, kommunal som fristående regi. I nedanstående tabell återges andel inskrivna per födelseår och per ålder (%).

Födda år:	Mars 2018	Mars 2019
2012	96,98	-
2013	99,00	99,12
2014	97,22	98,55
2015	94,86	96,95
2016	76,90	96,53
2017	3,29	77,26
2018	-	4,13